

Ramnäs Bruks Aktiebolag

R a m n ä s

PRESSGODS

Rostfria diskbankar, disklådor m. m.

KÅTTING

Skeppskätting, lyftkätting, elevatorkätting, snökedjor

JÄRN

Lancashirejärn, råskenor, valsat järn

TRÄ

Sågade trävaror, skogsprodukter

RAMNÄS BRUKS AKTIEBOLAG - RAMNÄS

Lantbrukare

inom Västmanlands län

skydda Edra hästar likaväl som Edra jaktmarker och försäkra hästarna i

Västmanlands läns Kreatursförsäkringsbolag

Stora gatan 27 — Västerås

Telefon: Ordföranden Siggesla 20

Kontoret i Västerås 31299

Ombud finnes i varje socken

Sockenföreningar ansluten Eder!

Tillgången för de olika viltslagen har enligt rapporterna från länets skilda delar varit följande:

Älgen är f. n. det stora problemet. Den goda stam, som på många håll i länet framkommit, har visat besvärande tendenser till skadegörelse på skogen, varför man litet här och var börjat gå in för en hårdare avskjutning. Skadorna på skogen av älg vidare är dock säkerligen i många fall betydligt överskattats och vidare är det påtagligt, att dylika äro mest påvisbara inom skogsområden, där man handskats mest illa med älgens favoritföda: en, asp och videarter. Ärels avskjutning har utan tvivel inom en del områden försakat nedgång i stammens nummer. Allt fortfarande måste dock tillgången inom de bästa älgmarkerna betraktas som god.

Rådjuret är på starkt frammarsch över större delen av länet. Jägarna allt mer vaknande förstälse för detta värdefulla viltebröd, har bland annat visat sig i ett mera hänsynsfullt utövande av stövarjakten. Många jägare ha också gått in för småhundar, taxar och drevers, och den tendensen synes få allt större anslutning särskilt bland innehavare av mindre markkomplex.

Doohjorten förekommer inom länet endast på Aggarön i en väl skött stam på närmare 100-talet djur.

Haren. Även det gångna året måste i stort sett anses hava varit gynnsamt såväl för skogs- som fältharen. Från många håll rapporteras också god tillgång. Några sjukdomar ha heller icke inrapporterats, om man fränser några enstaka fall av lungriöta.

Tjäderna är fortfarande påfallande svag i sin förekomst. Det är emellertid tydligt, att flytningar måste äga rum bland dessa fåglar. Det har nämligen upprepade gånger kunnat konstateras, att vissa områden kortare tider varit berikade med inflyttad fågel — mest tuppar — vilka dock efter någon månad åter lämnat trakten. Varifrån de kommit och varthän de begivt sig, står man frågande inför.

Orren är i likhet med tjädern mycket svag till sin förekomst. Vissa, för dessa fåglar lämpliga områden, hysa dock alltför en stam att räkna med, men några påtagliga tendenser till ökning har, trots ringa eller ingen avskjutning, icke kunnat förmärkas. Några flyttningar bland orrfågeln har här icke kunnat förmärkas.

Järpen är synnerligen pålitlig till sin förekomst inom för denna trevliga fågel lämpliga arealer. Någon större ökning är dock icke att anteckna, trots mångårigt totalförbud. Trohngen hänger väl detta samman med det förhållandet, att järpen och sparvhöken tryvs i ungefär samma terräng. Man frågar sig emellertid varför järpen skall vara tillåten i Stockholms län och förbjuden i Västmanlands län. Våra bergslagskogar äro tvivelstutan betydligt rikare på detta fågelvilt än i det angivna länet. Fram för mera enhetliga bestämmelser!

Rapphönan. Det är glädjande att kunna konstatera, att rapphönstillgången stadigt ökat inom länets jordbruksbygder. Orsaken här till är tvivelstutan den, att inom länet duvhöken vintertiden effektivt hållits efter med hökburar och slagträ. Vidare

TRÄVAROR

Hylvat och ohylvat virke

Torv, sågspån samt trä-

fiberplattor finnas alltid

på lager

JÄDERS BRUK

Tel. ARBOGA 50

också det förhållandet, att rapphönsen inom jaktvårdsområdena i genen åtnjutit ett gott skydd.

Fasanen. Tillgången på dessa trevliga hönsfåglar visar också tendens till stadig ökning. Inplanteringar har också med gott resultat företagits på flera håll, framför allt inom jaktvårdsområdena. Även här gäller det som ett huvudvillkor för en gynnsam utveckling, att vinterhökarna hållas efter på effektivt väst möjliga sätt, samt att hjälpfodringen under den kalla årtiden skötes tillfredsställande.

Morkulla. Denna vår äskliga vår fågel har under året visat en något sämre tillgång än tidigare. Detta förhållande kan dock icke sättas i samband med avskjutningen i vårt land utan beror tvivelstutan på det rovskytte denna fågel utomlands utsättes för under flyttningarna vår och höst. Vårt sträckskytte drabbar endast hamnarna, under det att avskjutningen, som den bedrivs under flyttningen, drabbar könen lika.

Gräsanden. Den ökning, som de senaste åren kunnat förmärkas, synes ha efterträts av en påtaglig nedgång. Detta förhållande är att tillskriva de svåra isförhållandena under den gångna vintern, men också den hårda beskattning våra utomlands övervintande änder varit utsatta för. Det är att hoppas, att världsläget åter en gång skall bli så stabilt, att internationella överenskommelser till flyttfågelnas skydd skall kunna ingås.

Övriga andfåglar. Krickanden är allt fortfarande den allmännaste av denna kategori. Brunanden, skedanden och årtan förekommer i vissa för dessa arter mera lämpliga sjöar, dock mera sparsamt. Såväl sked- som brunanden har under året visat någon ökning. Även andra andarter ha stundom antäffats, detta dock mest under flyttningstider.

Amnan sjöfågel. Knölsvanen häckar numera liet här och var i småsjöarna, där den som regel blir väl bemött av ortsbefolkningen. Lom och doppling håller som förut sin förekomst uppe i här för lämpliga lokaler, dock icke i något större antal. Sothönan synes ha svårt att repa sig efter de stränga vintarnas starka åderlätning.

Beckasiner och vadare. Enkelbeckasinen är som förut en vanlig förekomst inom länets sankmarker. Storspoven häckar också ganska allmänt icke blott inom sankmarkerna utan även i

stor utstreckning inom åkerarealerna, där dessa äro tillräckligt stora. Tranan är också en pålitlig häckfågel på flera håll i länet. Skogssnäppan är mera sällsynt. Under flyttningstiderna förekommer ljungpipare och småsnäppor av olika slag.

Vildduva. Som förut är ringduvan allmän, under det att blåduvan uppträder mera ojämnt. Detta senare torde bero på denna arts större svårigheter att finna godtagbara häckplatser i konkurrens med de mera stridbara kajorna.

Räven har en stark ställning inom länet med tydliga tendenser att öka. Säkerligen kommer också så att ske tack vare de låga skinnpriserna, vilka tvevelsutan komma att verka starkt hämmande på jägarnas intresse för rävjakt. På sina håll talar man redan om skottpengar.

Grävlingen har minskat men förekommer allt fortfarande i pålitliga stammar inom länets grytrika delar. På flera håll har grävlingen enligt rapporter gjort åverkan i hönsgårdar.

Mården förekommer mycket sparsamt inom länet och det är mest kringstrykande exemplar, som man vintertiden ser spår

Är Ni på jakt efter en högre levnads- standard?

Den höjs om Ni handlar där bästa varor
försäljs till lägsta pris.
Bestula Er alltså redan idag för att handla
kooperativt.
Genom köp blir Ni medlem.

KONSUM

VÄSTERÅS

av i våra skogsstrakter. Någon pålitlig stam kan man icke tala om.

Uttern förekommer betydligt oftare, ehuru man långt ifrån kan påstå, att den är allmän. Även dessa djur föreläga långa vandringar längs vattendragen och det torde var svårt att bilda sig en fullt pålitlig uppfattning om den verkliga tillgången.

Vesslan. Stora vesslan — = hermelinen — är mycket allmän snart sagt över hela länet, dock mest i terrängen ned mot Mälaren. Småvesslan ser man mera sällan.

Ekornen är närmast utdöd inom stora delar av länets skogsstrakter. På mälarearna finnes dock denna pigga gnagare fortfarande i ungefär vanlig utstreckning och torde stammen där hava undslupit den farsot, som på kort tid brutit ned den tidigare så rika tillgången.

Katten. Förvildade kattor förekomma i stor utstreckning ute i skog och mark. Detta dock mest under den snöfria delen av året. Den skada, som dessa tigerar i miniatyr förorsaka vildebråd och nyttigt fågelliv, är tvevelsutan mycket stor.

Duchöken är som häckfågel icke allmän inom länet men förekommer höst och vinter i stort antal som stryckfågel. Han gör då en otrolig skada på speciellt fågelviltet och ett effektivt efterhållande av denna suveräna jägare är nödvändigt. Varifrån alla dessa vintertiden uppträdande hökar komma är en öppen fråga. Troligen härstamma de från Finlands och Rysslands ödemarker.

Sparrhöken är allmän som häckfågel inom länets magskogar, där den är en svår buse mot allt uppväxande fågelliv, stort som smått.

Kräkan måste man säga har minskat och har detta faktum varit märkbart sedan Länsföreningen börjat med den årligen återkommande "kräkånaden". Det är emellertid säkert, att verklig framgång ännu så länge endast står att vinna genom ett intensivt och kontinuerligt arbete på alla fronter.

Skatan har däremot vunnit terräng. Dessa fåglar ha numera, sedan de börjat efterhållas framme vid gardarna, i stor utsträckning förlagt sin häckning till skogen och komma först

fram sedan unglullarna blivit flygga. Därigenom har deras efterhållande i hög grad försvårats.

Nötslerikan är utan tvekan skogens allmänaste fågel. Hennes ostörta häckningsförhållanden och i övrigt det faktum, att hon i största allmänhet förbises av jaktvårdaren, har gjort denna utveckling möjlig. Hon är utan tvekan en skogens ligapojke med boplundring och röverier som specialité, som bör hållas efter. Inte minst skogens alla småfåglar skulle vinna mycket därpå.

GODA INKÖP

gör Ni alltid hos

WALDEMÅR JOHANSSON

Abelsberg, Skultuna

Tel. Haraker 8

Elin Johansson & Co Efttr.

Innehavare:

Bertil E:son Strand

Västerås. Tel. 30816, 31389

Specialité: **Barnkläder**

Rekommenderas för såväl kommun som enskild

Rapport över jaktvårdskonsulentens arbete under verksamhetsåret 1946—1947

Verksamhetsåret 1946—47 kännetecknas väl mest genom en större intensitet av det praktiska jaktvårdsarbetet inom jaktvårdsområden och föreningar. Man har allt mera börjat få upp ögonen för värdet av olika slags jaktvårdsåtgärder och konsulenten har under året avsevärt mera än tidigare anhlats för hjälp och råd vid verksamhet av detta slag. Jaktvårdsarbetet har till stor del inriktats på rovdjurens efterhållande och då främst oskadliggörandet av de allt oftare uppträdande vinterhökarna — fågelviltets värsta gissel. Ett stort antal hökburar och slagnät ha också kommit till användning inom skilda delar av länet och ett betydande antal hökar ha fångats. Rovfågels-tillgången synes också denna vinter ha varit ovanligt riklig icke blott i fråga om duvhök utan även av andra arter. Sålunda övervintrade minst ett tjugo-tal fjällvråkar inom slåtlandsområdena utefter norra mälarstranden, där de bevisligen bland annat slogo fullvuxna fältharar. Flera ex. fångades också i slagnät på slagna harar. Även kungsörn uppträdde vid flera olika tillfällen inom södra länsdelen, där de anställde betydande skador på hare och fasan. Tre olika örnar förirrade sig också ned i hökburarna, varifrån de åter i vederbörlig ordning utsläpptes. Även blå kärrhök observerades invid mälarstranden långt in i december månad.

En annan detalj i jaktvårdsarbetet, som ägnats stor omtanke, är kråkfåglarnas efterhållande. Under fjolåret startade för första gången Länsjaktvårdsföreningens "kråkmånad", en månad då varje dödad kråka, skata eller kaja belönas med en skotpenning av 50 öre. Denna form av beskattning, som består i att söka få bort de gamla fåglarna på våren före häckningen, har visat sig mycket effektiv och en högst märkbar minskning i tillgången har visat sig, sedan kråkmånaden nu för andra året tillämpats över hela länet. Vi hoppas också, att denna vårkampanj mot kråkfåglarna skall bli bestående och bli en jaktvårdarens förberedande av den nya jaktssäsongen.

Kråkfåglarnas efterhållande har även på annat sätt gynnats, bland annat genom anslag till kråkfällor av vilka ett flertal